

Bouwstenen voor een levende duurzame buitenruimte

De levende en duurzame buitenruimte stond centraal tijdens het congres dat NL Greenlabel op 14 november organiseerde, samen met partners waaronder Branchevereniging VHG. Ondernemers en bestuurders die actief zijn in de duurzame inrichting van de openbare ruimte waren naar Arnhem gekomen voor kennis en inspiratie. En om Sharon Dijksma, staatssecretaris van Economische Zaken, bouwstenen te overhandigen voor een Roadmap Duurzame Buitenruimte.

Door Annemieke Bos – Foto's Hans Hebbink

Hoe kunnen we in Nederland meer duurzame buitenruimtes realiseren? Dat was de vraag waarop NL Greenlabel, een initiatief van onder andere tv-tuinman Lodewijk Hoekstra, met dit congres een antwoord wilde bieden. De nadruk lag daarbij op een integrale aanpak. Daarom waren ontwerpers, groenvoorzieners, bestuurders, wetenschappers, leveranciers en inkopers en andere belanghebbenden uitgenodigd. Volgens Hoekstra is er in Nederland voldoende draagvlak voor verduurzaming van buitenruimtes, maar blijven kennis en benodigde wetgeving achter. “In de praktijk is veel behoefte aan concrete handvatten om duurzaam te werken. Toepassing van duurzame materialen en producten zou vanzelfsprekend moeten zijn, maar dat is het niet. De overheid pleit voor duurzaam inkopen, maar in de praktijk blijkt dat slechts een klein gedeelte van de Nederlandse gemeenten structureel duurzaam inkoopt. Dat komt ook omdat duurzaamheid niet of nauwelijks is gedefinieerd. De samenwerking tussen bedrijven, overheden, burgers en vakmensen is nog onvoldoende om integraal duurzaam te werken in ontwerp, aanleg, inrichting en onderhoud. Met dit congres hopen we hierin verandering te brengen. We kunnen dan actief een bijdrage leve-

ren aan de milieudoelstellingen van 2020.”

Praktijkvoorbeelden

Verschillende praktijkvoorbeelden passeerden de revue. Zo vertelde Henk Mirck, wethouder Natuur, Milieu, Duurzaamheid en Openbare Ruimte van de gemeente Zwijndrecht hoe hij binnen zijn gemeente het nemen van duurzame beslissingen effectueert. Gert Olbertijn, adviseur bij Royal HaskoningDHV, presenteerde de eerste resultaten van integrale gebiedslabeling. Landschap-ontwerper en mede-oprichter van NL Greenlabel, Nico Wissing liet een aantal inspirerende voorbeelden zien van duurzame projecten.

Duurzaam inkopen

Tijdens de congresdag bracht staatssecretaris van Economische Zaken Sharon Dijksma een bezoek aan het duurzame stadspark in de herontwikkelingswijk Coehoorn. Hier is in zeer korte tijd draagvlak daadwerkelijk omgezet in een duurzaam participatieproject. In dit participatieproject van bewoners, gemeente en bedrijfsleven is een volledig duurzame buitenruimte gecreëerd. “Steeds meer mensen willen zich verbinden aan de natuur en zich inzetten voor

biodiversiteit.”, aldus Dijksma. “Burgers, ondernemers en organisaties pakken gezamenlijk de handschoen op. Alleen met steun van bewoners, gebruikers en maatwerk kan de kwaliteit van de natuur worden verbeterd.” Volgens Dijksma is het daarbij zaak om de brug tussen overheid en bedrijfsleven te verkleinen. De green deals die inmiddels tot stand zijn gekomen, zijn daar een goed voorbeeld van. Aan de ondernemers in de zaal maakte de staatssecretaris duidelijk dat de belangstelling voor het werken met duurzame producten groot is, ook al maken de aanbestedingsregels het soms niet makkelijk. “Wacht niet op Den Haag, maar haak in op deze trend. Toon vooral de economische duurzaamheid van producten aan. Dat kan de doorslag geven bij de inkoop. Hoe beter de markt zich profileert en de inkopers informeert, hoe meer deze ervan overtuigd zullen raken dat investeren in duurzame producten een goed investering is.”

Duurzame koffer

Uit handen van Lodewijk Hoekstra nam de staatssecretaris de ‘duurzame koffer’ in ontvangst. Deze is gevuld met bouwstenen voor een Roadmap Duurzame Buitenruimte. De Roadmap biedt beleidsmakers binnen gemeenten concrete handvatten aan om een integrale duurzaamheidsslag in de openbare ruimte te maken. De bouwstenen hiervoor zijn aangedragen door overheden, onderzoekers, ontwikkelaars en ondernemers uit de diverse sectoren, waaronder de groensector. Het zijn praktische oplossingen zoals voorbeelden van integrale duurzame gebiedsontwerpen, een handboek met duurzame footprints van planten, producten en projecten en tal van effectieve beleidssuggesties. Dijksma bood aan om zich bij gemeenten sterk te maken voor het toepassen van de Roadmap, omdat het past in de Beleidsvisies duurzaamheid, natuur en

biodiversiteit van de overheid. Ook zegde ze toe dat het ministerie van EZ daar waar nodig wetgeving snel zal aanpassen om duurzame ontwikkelingen op gemeenteniveau beter te faciliteren.

Adviezen VHG

VHG-directeur Egbert Roozen gaf in zijn presentatie aan dat hij twee ‘to do’s’ in het koffertje voor de staatssecretaris had gedaan. Eén is bedoeld voor gemeenten en betreft het belang van samenwerken om een duurzame levende buitenruimte te realiseren. Dat komt ten goede aan de gezondheid en het welzijn van de burgers, maar brengt ook economische voordelen voor bijvoorbeeld de winkeliers in een gemeente. “Met het nieuwe rekentool TEEB-Stad (zie ook pagina 12) kunnen partijen hier samen mee aan de slag”, aldus Roozen. Het andere advies is gericht aan de VHG-leden: “Zorg dat je je als ondernemer de principes van de duurzame buitenruimte, die zijn opgenomen in het concept van De Levende Tuin, eigen maakt. Nu biedt dat nog onderscheidend vermogen, over een tijdje wordt het van iedereen verwacht.”

De Roadmap Duurzame Buitenruimte zal via NL Greenlabel worden verspreid onder overheden, gebruikers en markt-partijen. ■

